

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

(Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.)

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Homo regius kiküldése.

Budapest, szept. 20. A félhivatalos Magyar Távirati Iroda értesülése szerint illetékes helyen *homo regius* kiküldését vették tervbe, ki mint megbízott, a korona nevében a koalíció vezérfőfőjével érintkezésbe lépve, a válság megoldását előkészíteni. Még nem bizonyos, vajon e misszióra Lukács László volt pénzügyminiszter, Wekerle Sándor volt miniszterelnök vagy Burián István báró közös pénzügyminiszter van-e kiszemelve. A *homo regius* kiküldése a mostani dispoziciók szerint e hét végére várható.

A koalíció és Lukács László.

Budapest, szept. 20. Koalíciós körökben legszívesebben vennék, ha Lukács László volt pénzügyminiszter küldetnék ki *homo regius*-nak.

A horvátok és a koalíció.

Zágráb, szept. 20. Tomasić Miklós, volt horvát miniszter, egy itteni lapban cikket tett közzé, amely nagy feltűnést kelt, mert nyilvánvalóan látszik belőle, hogy Tomasić elő akarja segíteni a horvát kormány pártjának a koalícióval való megegyezését.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA

Találka.

Irtá: Jules Lafayette.

Azt hiszi ön, hogy olyan egyszerű dolog a találka? Azt hiszi, elegendő, ha az imádott hölgy megígéri az eljövetelet? Azt hiszi, ha a hölgy eljön és ön szívdobogva öleli a keblére a legénylákás diszkrét homályában, akkor már boldogok lehetnek? Szó sincs róla, uram! A találkozáshoz mindezekon kívül, még pedig első sorban szerencse kell. . . . Ami engem illet, én valóságos játékszere vagyok a balszerencsének a találkák tekintetében.

Hallgassa meg csak a legutóbbi esetemet.

Hónapokon át udvaroltam egy szépségnek, míg végre meghallgatott és forró kérésemre a beleegyezés néma bólintásával ígerte meg a legnagyobb boldogságot. Aztán megállapodtunk a találkában.

— Holnap délután három órákor bérkosiban várom a Madeleine templom előtt, — sugtam én.

— Ott leszek, — felelte a néma bólintás.

Pontos voltam. Szerencsémre csöndes eső áztatta az utcát, ez a legalkalmasabb idő

A királyi kihallgatások.

Budapest, szept. 20. Politikai körökben kíváncsian várják, hogy kiket hívnak meg a királyhoz kihallgatásra. Addig még egyetlen egy politikus sem kapott meghívót.

Kossuth a helyzetről.

Budapest, szept. 20. Kossuth Ferencz a politikai helyzetre vonatkozólag hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a helyzetet nem látja teljesen sötétnek.

A Zeysig-féle röpirat ügye.

Bánffy, Az Ujság és Rudnay.

Budapest, szept. 20. Bánffy Dezső báró tegnap este az újpárt helyiségében kijelentette, hogy megjelenik a vizsgálóbíró előtt azzal a kérelemmel, hogy Zsigány Árpádhoz irt levelet nyilvánosságra hozhassa. Kijelentette továbbá, hogy *Az Ujság* című lap ellen *rágalmazásért sajtóügyi feljelentést tesz*, Rudnay Béla főkapitány ellen pedig *büntető feljelentést* azért, hogy végét vesse annak a gyalázatos hajszának, amely ellene folyik.

Bánffy Dezső levele Zsigányhoz.

Budapest, szept. 20. Bánffy Dezső báró ma délelőtt tizenegy órákor *Sebestyén Józseftől*, az újpárt titkáráról kísérve, megjelent Bakonyi vizsgálóbírónál, kérve, hogy Zsigány Árpádhoz intézzet, sokat

emlegetett levelet *közzététel céljából vele közölje*.

Bakonyi vizsgálóbíró a levelet lemaszoltatta Bánffy számára, aki az előszobában összegyűlt újságírókat felkérte a levél szövszerinti közzétételére.

A másolatról maga Bánffy Dezső báró diktálta az újságíróknak a levelet, amely így szól:

Budapest, 1905. aug. 16.

Tisztelt Zsigány ur!

A német röpiratnak magyar nyelven való kiadását nem tartom megengedhetőnek. Általában annak tartalma nem felel meg a magyar nemzeti szempontoknak. A magyar közönségnek elég, ha róla a lapok ismertetéséből vesz tudomást. A programmbővítést illetőleg sem érthetek Önnel egyet. Programot elvek alapján kell és lehet összeállítani és nem választási sikerek céljából. Ha az ár elsodor, azt én fogom első sorban sajnálni, de elvek alapján és nem célok szerint csinállok politikát.

Tisztelettel

Bánffy Dezső báró.

Mikor Bánffy báró a diktálást bevégezte, nevetve jegyezte meg:

— Most kezdek csak büszke lenni, hogy ezt a levelet megirtam. Ezért hurczoltak meg engem nyolcz nap óta Berlinesen és Budapesten keresztül.

is pontos volt s néhány perczezel utánam felbukkant az utca távolában fátyolos arca.

Ebben a pillanatban aztán váratlan dolog történt. Egy ur, aki ott ácsorgott az aszfalt szélén, hirtelen feléje sietett és utját állotta:

— Marianne! . . . Hová mégy?

A hölgyem azonban nem jött zavarba.

— Nini, Alfréd! — szólt mosolyogva az előttem ismeretlen urhoz. — Hát te hogy kerülsz ide?

— Jer csak, jer, majd megmagyarázom; de nem bocsátlak el. Velem kell haza menned . . .

És magával vitte! . . . Én pedig boszusan néztem utánuk, kínos bizonytalanságtól marcangolva, hátha Mariannét kellemetlenség fenyegeti.

Másnap felvilágosított mindenről a levele. Az az ur a bátyja volt, akinek természetesen sejtelve sincs arról, mit akadályozott meg.

— Ah, milyen boldogtalan vagyok, — irta Marianne levelében; — most már magam is vágyódom, hogy boldogok lehessünk valahára. Három nap múlva eljövök önhöz. Ne várjon többé az utcán, hanem otthon a lakásán.

És Marianne csakugyan eljött. Reszketve, mint az áldozatra szánt galamb, lépett be az előszobámba, de tovább nem merészkedett. Kérleltem, — erre sirva fakadt.

találkára; ilyenkor kevés a sétáló, akik unalmukban megfigyelik az utca eseményeit. Bérkocsiba huzódva, érhető idegességgel lestem, mikor jelentkezik az a két parányi láb és karsu derék, melynek folytatását az ernyő elfedi. Elmúlt negyedóra, majd félnegy lett. Már már lemondtam a csókokról, amikor egyszerre megjelent ő. De milyen lehagoltan! — alig ismertem rá; szépséges arca, amely rendszeren sugárzik a jókedvtől, most valósággal fakónak tetszett.

— Szent egék! Mi történt? — kérdeztem megilletődéssel, amikor a hölgy a kocsimba surrant és helyet foglalt mellettem.

— Beteg vagyok, barátom . . . De mégis eljöttem, hogy legalább kezet szorítsak önnel. Ah, nagyon szomorú vagyok . . .

Vallattam a baj okai iránt, de hiába. Aztán udvariasan vigasztalva őt, kis ideig kocsiztunk, végre elváltunk, — egyetlen csók nélkül.

Egész hét mult el, amíg ismét találkozhattunk; addig forró szerelemtől áradó levelekkel tápláltam a szívét. Egyszer aztán értsemre adta, hogy immár eljöhét.

— Várjon meg holnap ugyanott és ugyanakkor, mint a mult alkalommal.

Boldog voltam és ismét szívdobogva elsőnek érkeztem a derék templom elé, ahol a párisi találkák tekintélyes része megindul.

Immár nem kellett sokáig várakoznom: ő

Bánffy Dezső báró déltájban hagyta el a vizsgálóbíró szobáját. Távozásakor az összeverődött közönség lelkesen megéljenzte.

Zigány Árpádnét fenyegetik.

Budapest, szept. 20. **Zigány Árpádné** ma délben megjelent a vizsgálóbíró előtt és elmondta, hogy tegnap este nála járt egy detektív, aki szigorúan ráparancsolt, hogy férje ügyében ne valljon semmit sem, mert különben el van veszte ő is.

Weiss Julián ügye.

Budapest, szept. 20. Ma délelőtt **Agai Béla**, *Az Újság* segédszerkesztője megjelent a vizsgálóbírónál és kijelentette, hogy a *Weiss Julián* ellen közzétett cikkért etvállalja a felelősséget.

Rudnay megköveti az újságírókat.

Budapest, szept. 20. **Rudnay Béla** főkapitány tegnap magához kérte az újságírókat és kijelentette előttük, hogy nem volt szándéka a sajtót megsérteni, szigorító rendeletét visszavonja és a sajtóírókat újra megnyitja.

Oroszországi állapotok.

A forradalmárok dolgoznak.

Varsó, szept. 20. Białostokban tegnap *Grosskyt*, Orosz-Lengyelország politikai rendőrségének főnökét, egy revolverlövessel halálosan megsebesítették. A mérnyelő elmenekült. Az utóbbi napokban nem kevesebb, mint hat rendőrt súlyosan megsebesítettek. A forradalmi párt lázas tevékenységet fejt ki.

A bakui forrongás.

Szent-Pétervár, szept. 20. **Bakuból** jelentik: Ha a rend helyreállítására szükséges rendszabályokat nem fogják a legereyesebben foganatosítani, úgy **Baku teljesen el fog pusztulni**. A forradalmi párt ezer számba terjeszti a proklamációkat, amelyekben minden munkást, aki munkába mer állani, halállal fenyegetnek.

— Marianne, édes kis Marianne! — vizsgálaltam én.

A hangom bizonyára szívéhez szólóan gyöngéd volt, mert Marianne egyszerre ijedten elvette az óráját, azután felkiáltott:

— Még csak öt percünk van! . . . Meneküljünk . . . Vigyen el innen, mert öt perc múlva itt lesz a férjem.

— A férje?! . . . de hát —

— Gyorsan, gyorsan. A kocsim lenn van. Jöjjön.

Nem értettem semmit az egészből; de gyorsan a kalapomat véve, lesiettem Marianneval a lépcsőn.

Késő volt már! . . .

Egy dühös ur és két másik, akiknek egyike a rendőrbiztos volt, éppen a lépcső alján toppantak elénk.

— Itt vannak a házasságtörők! . . . Megölöm őket! — kiáltotta a dühös ur.

Marianne elájult; én magamon kívül az elkeseredéstől, esküdöztem, hogy madame sohasem feledkezett meg a hitvesi hűségéről és én is ártatlan vagyok.

Mindhiába. A botrány megvolt és pár héttel később a válópör tárgyalásakor láttam viszont Mariannét.

Amikor kimondották az ítéletet, amely engem is érzékenyen sújtott azért, amit nem követtem el, Marianne az én karomra támaszkodva távozott az igazságszolgáltatás palotájából. Nagyon lehangoltak voltunk mind a

Oroszország hadihajókat épített.

Róma, szept. 20. A *Patria*-nak jelentik Szent-Pétervárról: Minthogy az orosz hajógyárak a hajóhad kiegészítésére szükséges nagyszámu új hadihajót nem képesek egyedül előállítani, Oroszország a francia és olasz hajógyárakban több megrendelést fog tenni.

Az elégedetlen japánok.

Berlin, szept. 20. A *Berliner Tageblatt*-nak jelentik Tokióból: A minisztérium ellen az izgatás egyre tart. Ma Tokióban nagy népgyűlés lesz, amelyen a minisztériumnak a békefeltételekkel és a békeszerződés megkötése után kitört zavargásokkal szemben tanúsított magatartását fogják szóvá tenni. Attól tartanak, hogy nagy tüntetések és zavargások lesznek.

Komura báró állapota.

New-York, szept. 20. **Komura** báró japán békekövet kezelőorvosai konstatálták, hogy a báró egészségi állapota javulófélben van. **Komura** még e hó végén hazautazhat.

Az abessziniai trón örököse.

Róma, szept. 20. A *Tribuna*-nak jelentik Addisz-Abeaból, hogy **Menelik** negus trónörökösévé unokáját, **Ligg Manu** kaffai rászt nevezte ki.

A magyar-amerikai bank és külkereskedelmünk.

A *Magyar Általános Hitelbank* által tervezett magyar-amerikai bank ügyében a minap közöltünk egy amerikai levelet, amely az amerikai magyarság érdekeinek szempontjából szölt hozzá a dologhoz. Most reprodukáljuk a *Magyar Pénzügy* egy érdekes cikkét, amely külkereskedelmünk szempontjából tárgyalja a kérdést. A cikk így szól:

Ami a magyar-amerikai bank megalapításának tervénél a legesodálatosabb, az az, hogy ez a terv már régen meg nem valósult. Már akkor föl kellett volna e tervnek merülnie, mikor a magyar kivándorló hajózáratok ügye

ketten. Én határozottan ostobának éreztem magam. Ilyen kedélyállapotban tértünk be déjeunerre egy étterembe.

Egyszerre kipattant Marianneból a keserűség:

— Ah, barátom, bocsásson meg! . . . én vagyok az okozója mindennek. Szerettem önt, tudtam, hogy nem tudok ellentállani önnek, hát másként kíséreltem meg a védekezést a botlás ellen . . .

— Hogyan? Mit mond? Nem értem.

— Első találkánk alkalmával magam okoztam a rosszulletet . . . A második alkalommal én értesítettem a bátyámat névtelen levélben, hogy lessen meg és akadályozza meg a ballépést . . . De még ekkor sem tudtam lemondani az ön szerelméről, pedig semmiképpen sem akartam bünt követni el . . . Hogy tehát kényszerítsem magamat a lemondásra, újabb névtelen levélben a férjemet értesítettem . . . Ah, mily szerencsétlen vagyok! Milyen esztelenné tett a szerelem és a becsületesség! . . . Most vége a becsületemnek semmiért.

Ez a nyilatkozat annyira megdöbbenett, hogy képtelen voltam válaszolni. Csak néztem, néztem Marianne könnyes szeméit és ostobán konstatáltam, hogy az asszonyokat sohasem ismerjük meg tökéletesen.

En, barátom, sohasem megyek többé találkára.

valósággá lett. Hogy ezrevel kivándorolt véreink oldott kéve módjára idegen és gyakran lelkiismeretlen vállalkozók predájává lehettek eddig is, mélyen fájlalando dolog s emiatt bizonyára sokat veszített a magyar vállalkozás és mindmáig jelentékeny evi haszontól esett el, amellet, hogy a kivándoroltaknak is hasznára lehetett volna.

Már csupán az amerikai magyarság pénzküldeményeinek hazajuttatása elegendő bázisul szolgál egy jelentékeny pénzügyi tevékenységnek, megfelelően kiterjedt ügynökségi és fiókhálózat szervezése mellett. Hisz csupán 1903-ban 85 millió korona összegű készpénz jött az Egyesült-Államokból Magyarországra, mely összeg legnagyobb részben munkabérmegtakarításból eredt. Ez az összeg azóta, az állandóan emelkedő kivándorlás mellett, fokozódott. Az Osztrák-Magyar Bank a magyar-amerikai bank által szervezendő pénzküldőszolgálat ellenkezőjét, a bizományi beszédést (inkasszó) rendes üzletágai közé sorozza s bár az összegek nagysága, a piacok távolsága s egyezőval a költségek jelentékenyen eltérők itt és ott s csupán tágabb következtetésre nyújthatnak alapot, mégis érdemes a megemléstésre, hogy ez üzletágból a jegybanknak 1903-ban 120,000 korona jövedelme volt. Ami nem megvetendő összeg.

Számos előnnyel jár még a bank létesítése úgy politikai, mint nemzeti szempontból az anyaországra épp úgy, mint a kivándorlotokra nézve. De ez alkalommal e vállalkozás kapcsán csupán az amerikai Egyesült-Államokkal való kereskedelmi összeköttetésünkre óhajtók kitérni s a kérdést eről az oldalról megvilágítani, miután természetellenesnek és lehetetlennek látszik az a föltevés, mintha a magyar-amerikai bank — a kezdetről nem szólva — csupán a pénzküldemények közvetítésére szándékoznék tartósan berendezkedni s perhorreszkálni fogná azt a hivatást, mely őt a magyar-amerikai kereskedelem összekötő kapcsává, gerinczévé teszi meg. Az Egyesült-Államokkal való forgalmunk a nagy távolság daczára jelentékeny és minden exportörünk tapasztalatból tudja, hogy mennyire el vagyunk szigetelve az amerikai pénzpiactól s csak a bécsi piacz közvetítésére voltunk utalva ügyleteink lebonyolításánál. Amellet, hogy a lebonyolításnak ez a módja nem olcsó, a közvetítésért járó haszon is idegen intézeteknek jutott. Tarthatatlan állapot, hogy oly állammal, mely forgalom dolgában meghaladja különkülön Bulgáriával, Görögországgal, a török és orosz birodalommal vagy Svájcjal való összforgalmunkat s megközelíti Franciaországgal fennálló kereskedelmünket, ne legyünk közvetlen pénzügyi nexusban. Legjelentékenyebb balkáni szomszédunkkal, Romániával való forgalmunk is alig kétszeresét teszi az Egyesült-Államokkal való forgalmunknak, mely tény élénk tanubizonyosság ez eddig kevés figyelemre méltott relációnk jelentősége mellett.

Az amerikai Egyesült-Államokkal való áruforgalmunk mennyiség és érték szerint az utolsó három évben a következőképpen alakult a főbb kereskedelmi cikkek szerint:

	Behoztunk az Egyesült-Államokból		
	1902	1903	1904
	mennyiség		
	métermázsza		
Dohányt	4,144	5,166	5,477
Különféle bőröket	285	-283	2,661
Zsiradékokat	6,381	3,221	7,185
Foszfátokat	74,578	122,270	158,049
Ásványolajokat és kátrányt	19,426	28,639	3,916
Pamut és pamut-árúkat	47,632	52,582	47,722
	é r t é k		
	1902	1903	1904
	k o r o n a		
Dohányt	445,301	733,572	777,734
Különféle bőröket	59,670	68,555	382,775
Zsiradékokat	396,977	228,488	565,845
Foszfátokat	426,068	672,275	877,143
Ásványolajokat és kátrányt	586,411	737,159	1,032,542
Pamut és pamut-árúkat	5,241,392	7,100,278	1,642,968

Behoztunk még, mindenesetre kisebb mennyiségben és értékben, gyantát, füstert, lent és ezekből készült árukat. Miként a fentiekből kitűnik, az amerikai dohány-speczialitásokra, ásványi termékekre és főként pamutra és pamutárakra nézve, mely termelési, illetőleg iparágak nálunk vagy hiányoznak, vagy csak kis mértékben találhatók, Magyarország állandó és számottevő bevásárló.

	Kivittünk az Egyesült-Államokba mennyiség		
	1902.	1903.	1904.
Gabonát, lisztet és hüvelyes veteményt	79,625	39,662	5,653
Borokat, ásványvizet	30,037	34,314	31,603
	é r t é k		
	1902.	1903.	1904.
	korona		

Gabonát, lisztet és hüvelyes veteményt	1.751,7	2.793,522	127,762
Borokat, ásványvizet	774,014	865,915	834,176
Selymet	—	—	712,500
Irodalmi és műtárgyakat, könyvet, stb.	—	—	196,185

Kivitelünk egy-két cikk leszámításával jelenleg stagnál, sőt a gabonaneműeknél, lisztnél, babnál jelentékeny visszaesés mutatkozik, ellenben örvendetes emelkedés tapasztalható ásványvíz- és borkivitelünkben, amely utóbbi — kedvező szüreteink mellett — határozottan fokozható. Egészen új az Egyesült-Államok piacán a magyar selyem, mely mindjárt kezdetben ily nagy tömegben volt elhelyezhető és figyelemre méltó az amerikai magyarság szellemi szükségletének kielégítésére szolgáló irodalmi és műtárgyak értéke, mely szintén 200,000 korona körül van.

Az Egyesült-Államokkal való forgalmunk végösszegeiben a következő:

	1902. 1903. 1904.		
	ezer mm.		
Behoztunk	238	275	396
Kivittünk	290	100	89
	1902. 1903. 1904.		
	ezer korona.		
Behoztunk	12,019	14,310	19,182
Kivittünk	5,226	2,883	3,058

Vagyis kétségtelen nemtörődőségünk következményeként az Egyesült-Államokba való kivitelünk nagyjában csökkent, bár az utolsó évben emelkedő irányzat konstataható, míg hazánk behozatala állandóan növekszik. Legjelentékenyebb szerepe van az amerikai importnál (mintegy 35%) a pamutnak, ami tekintve azt, hogy Magyarország pamut és gyapjúárúkból 1904-ben például 257 millió korona értékűt importált, a maga 6 milliójával alig jöhet számba, sőt az árak előnyünkre való nivellálásánál — minthogy pamuttermelésünk számba nem jön — talán inkább javunkra szolgál.

Megfelelő hír- és adatszolgálattal, esetleg mintákkal a magyar-amerikai bank expozitúráinak is kezére kell járniok az amerikai vevőkönöztségnek s hasonló tevékenységgel és eszközökkel sikerülni fog az utóbbi időben nagy kárunkra annyira elhanyagolt amerikai piaczon megillető helyünket ismét elfoglalni.

Sz. V.

KÜLÖNFÉLE.

— **A városi képviselőtestület** és a városi állandó bizottság a jövő hét folyamán ülést tartanak.

— **Kitüntetés.** Konstantinápolyból jelentik, hogy *Chiari* Artur ellentengernagyot, akit *Calice* báró konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet a szultánnak a legutóbbi szelamlík alkalmával bemutatott, a szultán a másodosztályú Ozmanie-renddel tüntette ki.

— **Wostry Károly képkiallítása.** Ma délelőtt 11 órakor nyílt meg a városi színház foyerjában *Wostry* Károly trieszti festőművész képtárlata. A felvezető lépcső, valamint maga a foyer is pálmakkal és élő virágokkal szépen föl van díszítve. A tárlat

összesen 22 képből áll, melyek mind *Wostry* festő művei. Egymással szemközt két nagy vászon öltik a belépő szemébe, az egyik az elhunyt *Ossoinack* Lajos lovagot ábrázolja vadászruhában, a másikon a *Cosulich*-család van lefestve. Egy másik olajfestmény *Ossoinack* lovag leányát ábrázolja életnagyságban. A többi festmény nagyjából arckép és tanulmányfő, köztük a művésznak önmaga festette arcképe. A bejáratnál balra egy nagyobb vászon virágos mezőn fekvő nőt ábrázol. Tájéképe összesen csak öt van, köztük négy konstantinápolyi. A tárlatot, melyet a calabriai földrengés károsultjainak segélyezésére rendeztek, már eddig is nagyszámu díszes közönség látogatta és megtekintését olvasóinknak is melegen ajánljuk. A kiállítás e hó 27-éig marad nyitva és naponta délelőtt 10-től 12-ig és délután 3 órától 6-ig tekinthető meg. Belépődíj személyenként 1 korona; bérletjegy a kiállítás tartamára 3 korona.

— **Uj olasz szintársulat a Fenice-szinkörben.** Ma kezdi meg vendégszereplését a Fenice-szinkörben a *Nunziata C.* és *Coriolino* G. igazgatósága alatt álló *Città di Napoli* szintársulat, amely nápolyi dialektusban adja elő darabjait. Színe körül *Scarpetta* E. háromfelvonásos vigjátéka: *Nyomor és nemesség.* Az előadás este félkilenczkor kezdődik. Az előadás után több énekszám kerül sorra.

— **Laplata-tengeri érkezése.** Szeptember végére három angol gőzös megérkezését várják kikötőnkbe, amelyek körülbelül 11.200 tonna tengerit hoznak La-Platából. A tengerit több helybeli cég fogja átvenni.

— **Rabbi-beiktatás.** A zsidó templomban pénteken, e hó 22-én délután 6 órakor fogják beiktatni az újonnan választott rabbit, *Frank* József drt. Az új rabbi ez alkalomból szónoklatot fog tartani.

— **Hajók forgalma.** Ma érkeztek kikötőnkbe a *Deák* Adria-gőzös Rouenből és az *Árpád* Adria-gőzös Marseilleből. Mind a két hajó különféle árukat hozott.

— **Elmebeteg kivándorlók.** A tegnap délután kikötőnkbe érkezett *Slavonia* Cunard-gőzösről a rendőrséghez telefonáltak, hogy nyújtson segédkezet két elmebetegnek a partraszállítására. A két szerencsétlen, akik paralizisban és nagyzási hőbortban szenvednek: *Nagy* József náköfalvai illetőségű, ötven éves építészeti rajzoló és *Kneipp* Péter vingai illetőségű harminczkilencz éves iparos. Mindketten az előző kivándorlóhajóval érkeztek New-Yorkba, ahol az egészségügyi bizottság visszautasította őket. A mentők a két elmebeteget előbb a kórházba szállították, de minthogy ott nem volt elegendő hely, a rendőrségre vitték őket, ahol felügyelet alatt állva, további rendelkezésig egy külön szobában maradnak.

— **Garázda pénzügyőrök.** Lapunk tegnapi számban megírtuk, hogy *Supot* János 79. gyalogezredbeli káplárt egy pénzügyőr kardjával ballában súlyosan megsebesítette. A dolog így történt: Vasárnap éjjel fél-tizenkettőkor *Csiby* Lőrincz pénzügyőr a Polveriera-utcában haladt, magyarul énekelve, midőn két 79. gyalogezredbeli altiszttel találkozott, akik megjegyzést tettek az éneklő pénzügyőrre. Ebből szökváltás keletkezett, melynek folyamán *Csiby* kardot rántott és az egyik altiszttel, *Supot* János káplárt ballában megsebesítette, azután pedig futásnak eredt. A káplárt bajtársa és egy rendőr a mentőállomásra kísérte, ahol sebet bekötözték és azután a helyőrségi kórházba szállították. *Csiby*, akit a rendőrség egész éjjel hasztalan keresett, hajnali négy óra tájban *Babolcsay* pénzügyőrrel találkozott, akivel a *Piccolo*-szálló felé indult. A két pénzügyőr ott kávéért, de a tulajdonos a zárórára való hivatkozással megtagadta kérésüket. *Babolcsay* ekkor a szálló egyik földszinti ablakát beverte és társával együtt az

ablakon át behatolt a szobába, ahol egy osztrák pénzügyőr aludt a feleségével. *Csiby* részegségében az asztalon fekvő két zsebhórát és egy szoknyát felkapva, ismét kiugrott az ablakon. A lármára felébredt házaspár is segélyért kiáltott. Nemsokára megjelent egy rendőr, ki a részegségében magával tehetetlen *Babolcsayt* bekísérte a rendőrségre. *Csiby* alatt a pénzügyőri kaszárnyába ment s a nála levő szoknyát, valamint az órákat is eldobta. Ezt észrevette a kaszárnya közelében állomásozó rendőr, s a csomagot a rendőrségre vitte. Másnap kihallgatták *Babolcsayt*, de ő azt állította, hogy oly részeg volt, hogy semmire sem emlékszik. *Csiby*, akit a rendőrségnek sikerült ki nyomoznia, bevallotta, hogy a káplárt ő sebesítette meg, de azt mondja, hogy az előbb meglökte őt. Azt is elismeri, hogy az órákat és a szoknyát ő vitte el, de nem akarta ellopni. A rendőrség az esetről jelentést tett az ügyészségnek. A két pénzügyőrt a rendőrségen fogva tartják.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Szeptember 20-án.
Deák, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1338, kapitány Kisselich, Rouenből.
Árpád, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 729, kapitány Volani, Marseilleből.
Slavonia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 6725, kapitány Charles, New-Yorkból.

Indult:

Szeptember 20-án.
Szeged, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1783, kapitány Kisselich, Brailába.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvevő-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Andrássy szeptember 18-án Triesztbe Bariból.
Árpád szeptember 18-án Fiuméba Triesztből.
Deák szeptember 19-én Fiuméba Savonából.
Buda II. szeptember 19-én Cardiffba Antwerpenből.
Kálmán király szeptember 19-én Ancónába Antwerpenből.
Kassa szeptember 20-án Genuába Nápolyból.
Rákóczi szeptember 19-én Maltaba Nápolyból.

Indult:

Adria szeptember 19-én Malagából Oránba.
Báró Fejérváry szeptember 18-án Rióból Fiuméba.
Matyas király szeptember 19-én Genuából Pálermóba.
Nagy Lajos szeptember 18-án Messzinából Londonba.
Szápáry szeptember 20-án Triesztből Fiuméba.
Tisza szeptember 18-án Cataniából Maltaba.
Zrinyi szeptember 19-én Bariból Cataniába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a *Riva Szápáry* a volt *Sonnenschein*-féle vendéglőt átvettem és azt e hó 10-étől kezdve, teljesen ujjaalakítva, tovább vezetem. Vendéglőm czime

Magyar vendéglő,

amint az minden ízében magyaros is lesz, miáltal nemcsak az itt élő és átutazó magyarok egy régi kívánsága nyer kielégítést, de mélyen tisztelt olasz és horvát ajku honfitársainknak is alkalmuk nyílik az igazi magyaros konyha izletességével megismerkedni.

Kitűnő bor, a hirneves kőbányai polgári sör és egyéb vendéglői czikkek frissen és figyelmes kiszolgálásban — olcsó áron — kerülnek m. t. vendégeim elé. Abonnenseket készséggel fogadok és biztosítom eleve őket megelégedésükről.

A fiumei n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Hirth Pál, vendéglős.

U. i. Pompás berendezésű butorozott szobák, kilátással a tengerre, jó kiszolgálással rendelkezésre állanak.

Azonnali belépésre

kerestetik
fiatal ember vagy kisasszony
kereskedelmi irodába.

Magyar német ajánlatok a fizetési igények megjelölésével „B. 504” alatt „A Tengerpart” kiadóhivatalához czimzendők.

Kitünő szakácsné

ajánlkozik uri házakhoz helyben vagy Abbaziában. Szives megkeresések: Dávid N. czimre Corsia Deák 20. sz. III. emelet intézendők.

**Előfizetések és Hirdetések
„A Tengerpart”**

kiadóhivatalához
Adria Palota, Riva Szápary
czimzendők.

Cantrida fürdő és vendéglő.

Szép, árnyas kert, kitünő konyha, friss sör és bor, mérsékelt árak. Omnibus-összeköttetés minden villanyoskocsihoz. Fürdőjegyek a villanyosvasut kaulauzainál is válthatók.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtökéletesebb, legkitünőbb, a legolcsóbb és a legkisebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerikáta, Angol, Belgium és Németországban több száz ezer van használatban. Minden felzevelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltölthető.

Egy darab ára K 22.50.
használati utasítással

Kapható:

AUER IGNÁZ-nál

Budapest, VIII., Kerepesi-ut II. sz.

Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhonl kizárólagos lerakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben.

Nelkülözhetetlen minden háztartásban.

Feltünést keltő!

18.-kor. helyett
csak 7.-kor.

Remekszép Remontoir-Gloria-ezüst-óra, 3 erős fedőlappal és ugr felsőlappal, gazdagon véve, pontosan jár, 3 évi jótállással.

Csak 7.-kor. utánvét ellenében szállítja.

König J. óranagykereskedő

Bécs VII. Westbahnstrasse 36 105.

NAGLIĆ GABRIELE

czipőraktára

„a városi toronyhoz”

Piazza delle Erbe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

mindennemű újfajta

férfi- női- és
gyermek-czipők

érkeztek raktárra, úgy mint:

chevreaux-, boxbőr-, borjubőr s lakkczipők.

Legfinomabb kivitel legolcsóbb árak.

**Bazár „Al Buon Mercato”
R. NEMES**

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmitár-
gyak és utazási cikkekben.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

Szabott árak.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO”

„Adria” palota, FIUME palazzo „Adria”.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISCE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipografico.